

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

o činnosti neziskové organizace
„Mokřady – ochrana a management“
v roce 2014

Jaromír Maštera

prosinec 2014

Činnost spolku „Mokřady – ochrana a management“ byla v roce 2014 finančně podpořena z dotačních programů Program péče o krajinu (MŽP), Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny (MŽP), Ochrana biodiverzity (ČSOP, MŽP a Lesy ČR s.p.), Rozvoj pozemkových spolků (ČSOP, MŽP), z grantového programu Nestlé pro vodu v krajině (Nadace Partnerství), Fondu pro NNO (přes projekt Sdružení Krajina) a dotací od Kraje Vysočina. Děkujeme.

Děkujeme též všem vlastníkům pozemků, kteří nám umožnili realizaci opatření na svých pozemcích v roce 2014 – jmenovitě městu Jihlava, městu Stříbro, obcím Nadějov, Lavičky, Kamenice u Jihlavy a Kostelní Myslová, Pozemkovému úřadu ČR, panu Miroslavu Blažkovi, panu Pavlu Myslíkovi, paní Lence Vyskočilové a panu Františku Machovi. Za dobrou spolupráci děkujeme společnosti go-offroad a ČSOP Jihlava.

Ministerstvo životního prostředí

Nestlé

fond
pro NNO

Kraj Vysočina

LESY ČR

nadace
partnerství
| LIDÉ A PŘÍRODA

Jaromír Maštera

Dobronín - Jihlava

prosinec 2014

OBSAH:

1. ÚVOD	#	4
2. PŘEHLED ČINNOSTI V ROCE 2014	#	4
2.1 Záchranné transfery obojživelníků	#	4
2.2 Průzkumy lokalit	#	5
2.3 Jednání s vlastníky a úřady	#	6
2.4 Akce pro veřejnost	#	7
2.5 Internetové stránky	#	14
2.6 Praktická péče o mokřady	#	15
2.6.1 Pístov Žleby	#	15
2.6.2 Rančířovský Okrouhlík	#	17
2.6.3 Nadějovské nivy	#	18
2.6.4 Pod Ochozem	#	19
2.6.5 Řehořovská nádrž	#	20
2.6.6 Hulišťata	#	21
2.6.7 VVP Stříbro	#	22
2.6.8 Lesnovské mokřady	#	23
2.6.9 Na Hádkách	#	24
2.6.10 Rychtářský rybník	#	25
2.6.11 Vílanecká střelnice	#	26
2.6.12 U Mukařky	#	27
2.6.13 V Kopanínách	#	28
2.6.14 Železná Dolina	#	28
3. VÝSLEDKY PRÁCE 2014	#	29
4. VÝHLED NA DALŠÍ ROKY	#	33

1. ÚVOD

Činnost neziskové organizace Mokřady – ochrana management (dále jen „Mokřady“) ve třetím roce své existence navázala na bohatou činnost z prvních dvou let a množství aktivit bylo v roce 2014 ještě navýšeno. Spolek Mokřady organizoval záchranné transfery obojživelníků, prováděl a organizoval průzkumy lokalit, realizoval řadu akcí pro veřejnost, provozoval internetové stránky s osvětovou funkcí a prováděl péči o celkem čtrnáct mokřadních lokalit, prostřednictvím svého pozemkové spolku. Celkem bylo na čtrnácti zájmových lokalitách v roce 2014 odpracováno nejméně 822 hodin a na realizaci se podílelo více než 80 osob (členové + veřejnost).

Spolek Mokřady měl na konci roku 2014 šestnáct členů.

2. PŘEHLED ČINNOSTI V ROCE 2014

2.1 Záchranné transfery obojživelníků

V roce 2014 organizovaly Mokřady záchranné transfery obojživelníků opět na dvou lokalitách, u Panského rybníka u Kamenice a u rybníka Sviták u Dušejova.

Záchranné transfery u Kamenice

Opět za spolupráce Mokřadů, ČSOP Jihlava a ZŠ Kamenice probíhaly v roce 2014 záchranné transfery obojživelníků poblíž Panského rybníka u Kamenice. Transfery zde proběhly po dvanácté a v této podobě i naposledy. V druhé polovině roku 2014 totiž byly v lokalitě vybudované trvalé zábrany s navedeními do propustků. V příštích letech budeme sledovat jejich funkčnost a kontrolovat vzdálený konec bariéry směrem ke Kamenici.

Na instalaci dočasných zábran s odchytovými nádobami se v roce 2014 podílely všechny tři organizace, vlastní záchranné transfery prováděla tradičně ZŠ Kamenice, které také zábrany po tahu rozebírala. V roce 2014 bylo přeneseno 461 jedinců obojživelníků, z čehož 358 bylo ropuch obecných, 88 blatnic skvrnitých, 10 skokanů hnědých, 2 čolci obecní a 3 rosničky.

Transfery byly finančně podpořeny ČSOP a MŽP v rámci programu Ochrana biodiverzity.

Obr. 1: Vybírání odchycených obojživelníků z kbelíků u Kamenice (duben 2014)

Záchranné transfery u Svitáku

Záchranné transfery obojživelníků u rybníka Sviták u Dušejova probíhaly v roce 2014 opět za spolupráce Mokřadů, ČSOP Jihlava a ZŠ Dušejov.

Instalaci dočasných zábran s odchyťovými nádobami prováděli členové Mokřadů, ČSOP Jihlava a několik místních dobrovolníků, vlastní záchranné transfery pak prováděli členové Mokřadů a děti a učitelé ze ZŠ Dušejov. V roce 2014 zde bylo přeneseno celkem 1052 jedinců obojživelníků, z čehož 1020 bylo ropuch obecných, 25 blatnic skvrnitých, 5 skokanů hnědých, 1 čolek obecný a 1 skokan krátkonohý.

Transfery byly finančně podpořeny ČSOP a MŽP v rámci programu Ochrana biodiverzity.

Foto: Aneta Mašterová

Obr. 2: Budování dočasných zábran u Svitáku (březen 2014)

2.2 Průzkumy lokalit

Členové spolku Mokřady provádějí a organizují průzkumy lokalit ve třech úrovních. Jde o prvotní průzkumy lokalit, kde lokalitu hodnotí s ohledem na její význam a lokalizaci opatření, provádějí fotodokumentaci a zkušební výkopy rýčem v případě plánování tůní. Dále jde o průzkumy lokalit, kde provádějí namátkově v průběhu roku na starších i nových lokalitách sledování různých skupin organismů a pak také o průzkumy, které provádějí v průběhu vlastních managementových opatření. Nejdůležitějšími průzkumy jsou ale botanické a zoologické před zahájením péče na lokalitách. V roce 2014 byly prováděny průzkumy na čtyřech lokalitách, konkrétně šlo o průzkumy rostlin (Tomáš Berka), ptáků (Tomáš Kněžíček), obojživelníků a plazů (Jan Dvořák) a hmyzu (Ivo Dvořák, Bezděčkovi). Sledovány byly lokality Na Hádkách, U Kněžského Dvora, Železná Dolina a Vílanecká střelnice.

Biologické průzkumy byly finančně podpořeny ČSOP a MŽP v rámci programu Ochrana biodiverzity, prvotní a průběžné průzkumy jsou prováděny bez dotačních příspěvků.

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 3: Průzkum obojživelníků a plazů (červenec 2014)

2.3 Jednání s vlastníky a úřady

Stejně jako v předchozích letech jednali členové organizace v průběhu roku s různými vlastníky a úřady. Jednání probíhala částečně písemnou formou, zejména však osobními kontakty a společnými jednáními v terénu. S žádostmi o souhlasy s realizací opatření a dlouhodobějšími dohodami o užívání oslovujeme obce, města, stát i soukromé vlastníky. Tato významná činnost je prováděna členy Mokřadů vesměs zdarma.

Foto: Aneta Mašterová

Obr. 4: Jednání ohledně managementových zásahů s KrU a AOPK ve VVP Stříbro (leden 2014)

2.4 Akce pro veřejnost

V roce 2014 pořádal spolek Mokřady řadu akcí pro veřejnost. Větší množství pořádaných akcí bylo ve spojení s projektem „Nestlé pro vodu v krajině“ – Revitalizace mokřadu ve Žlebech. Mezi nejvýznamnější letošní akce patřila výstava na krajském úřadě, prezentace na offroad akci a seminář o tůních. Členové spolku se též účastní různých setkání a jiných akcí, které sami nepořádají. Následuje přehled všech akcí:

leden 2014

- přednáška Jaromíra Maštery o příkladech vhodného managementu lokalit pro čolka velkého a kuňky ohnivě na semináři v Chaloupkách u Kněžic

únor 2014

- účast na setkání neziskových organizací v ochraně přírody na Orlíku u Humpolce
- výstava „Mokřady na Vysočině“ v budově B Krajského úřadu kraje Vysočina v Jihlavě – prezentace činnosti, všech lokalit v péči spolku, fotografie z mokřadů a soutěž pro veřejnost; celkem vystaveno 17 posterů a 30 velkoformátových fotografií ve dvou patrech budovy
- vernisáž výstavy „Mokřady na Vysočině“ za účasti představitelů kraje a krajského úřadu a přednáška pro veřejnost o mokřadech v podání Jana Dvořáka
- přednáška Jana Dvořáka o mokřadech pro střední školu Farmeko Jihlava

duben 2014

- spolupořádání výročního setkání pozemkových spolků ve Štokách
- přednáška Jana Dvořáka o zásadách budování tůní na výročním setkání pozemkových spolků
- terénní exkurze pro účastníky výročního setkání pozemkových spolků v lokalitě Pístovské mokřady
- terénní exkurze pro veřejnost k „Save the Frogs Day“ (Mezinárodní den ochrany žab) na Hosovské rybníčky a Dolní Bradlo, zakončená občerstvením u tůní (účast cca 50 osob)

květen 2014

- Pojd'te s námi za žábami – exkurze s ukázkami živých obojživelníků a s možností zapojení se do budování tůně pro veřejnost, Pístovské mokřady a Pístov Žleby, s opékáním buřtů na závěr (účast 20 osob)

červen 2014

- stanoviště s ukázkami živočichů a rostlin a soutěží v kopání tůní pro děti v rámci Dne pro dětské domovy na Rančírovském tankodromu
- exkurze se zapojením se do budování tůně s jihlavskou střední školou Farmeko na Pístovských mokřadech a ve Žlebech (účast 22 osob, převážně studentů)
- exkurze se zapojením se do budování tůně s jihlavskou střední školou SŠOS (Přírodovědné Lyceum) na mokřadu ve Žlebech (účast 20 osob, převážně studentů)
- Pomozme žábám a čolkům v Pístově 1. díl – kvůli nepřízní počasí (příchod bouře) jen ukázky živých obojživelníků, s mladými ochránci přírody z ČSOP Jihlava (účast 8 osob)

září 2014

- Pomozme žábám a čolkům v Pístově 2. díl – ukázky obojživelníků, zapojení se do obnovy a budování tůní a na závěr pečení brambor a kuřecích stehýnek ve Žlebech, s mladými ochránci přírody z ČSOP Jihlava (účast 24 osob, převážně dětí)

- stanoviště Mokřadů na velké offroad akci na pomoc přírodě „Pístovské mokřady 2015“ (akce pro veřejnost) – ukázky živočichů, informace formou plakátů a bannerů, přírodovědné hry a soutěže pro děti a bagrování pro veřejnost – min. 300 návštěvníků stanovišť Mokřadů
- seminář „Budování a obnova tůní“, nejen pro odborné pracovníky – přednášky a občerstvení v hale bývalého VVP, terénní exkurze po Pístovských mokřadech a u Dolního Bradla, možnost vyzkoušení si bagrování tůně pásovým 8t bagrem; akce proběhla ve spolupráci s go-offroad

říjen 2014

- ruční hloubení dvou tůní na mokřadu v Železné Dolině se ZŠ Kamenice u Jihlavy, se závěrečným opečením buřtů (účast 21 osob, převážně děti)
- společné bagrování tůní na mokřadu ve Žlebech, se zapojením dětí i dospělých do tvorby nové tůně pomocí pásového minibagru (účast 17 osob)

listopad 2014

- přednáška Anety Mašterové o obojživelnících pro děti jihlavské ZŠ Jarní (účast 30 osob, téměř výhradně dětí)
- přednáška Jana Dvořáka o využití tanků, bagrů a aut v péči o mokřady v ZOO Jihlava (účast 11 osob)

Pořádání některých akcí pro veřejnost bylo finančně podpořeno, a to Nadací Partnerství a Nestlé v rámci programu Nestlé pro vodu v krajině (Žleby), prezentace na offroad akci byla podpořena Fondem pro NNO prostřednictvím projektu Sdružení Krajina, výstava Mokřady na Vysočině by nebyla možná za materiální a personální pomoci Krajského úřadu a seminář k tůním byl podpořen ČSOP v rámci programu Ochrana biodiverzity. Ostatní akce byly prováděny zdarma.

Obr. 5: Nejpodstatnější část výstavy Mokřady na Vysočině – postery o lokalitách v naší péči (únor 2014)

Obr. 6: Ukázky obojživelníků na exkurzi pro účastníky setkání pozemkových spolků (duben 2014)

Obr. 7: Exkurze k Mezinárodnímu dni ochrany žab zavítala i na Hosovské rybníčky (duben 2014)

Obr. 8: Pojďte s námi za žábami – společné budování tůně v lokalitě Žleby (květen 2014)

Obr. 9: Hloubení tůně při akci pro SŠOS Jihlava ve Žlebech (červen 2014)

Foto: Jan Dvořák

Obr. 10: Ukázky obojživelníků u nové tůně při akci se SŠ Farmeko ve Žlebech (červen 2014)

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 11: Pomozme žábám a čolkům v Pístově – 2. část akce s ČSOP Jihlava, obnova tůně (září 2014)

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 12: Hlavní stan Mokřadů s ukázkami živočichů a rostlin, hrami a soutěžemi pro děti a s postery na off-road akci pro veřejnost na Pístovských mokřadech (září 2014)

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 13: Bagrování pro veřejnost pod taktovkou Mokřadů na offroad akci Pístovské mokřady (září 2014)

Obr. 14: Účastníci semináře k tůním měli možnost vidět plochu těsně po pojezdech offroadů (září 2014)

Obr. 15: Bagrování pro veřejnost a s veřejností ve Žlebech (říjen 2014)

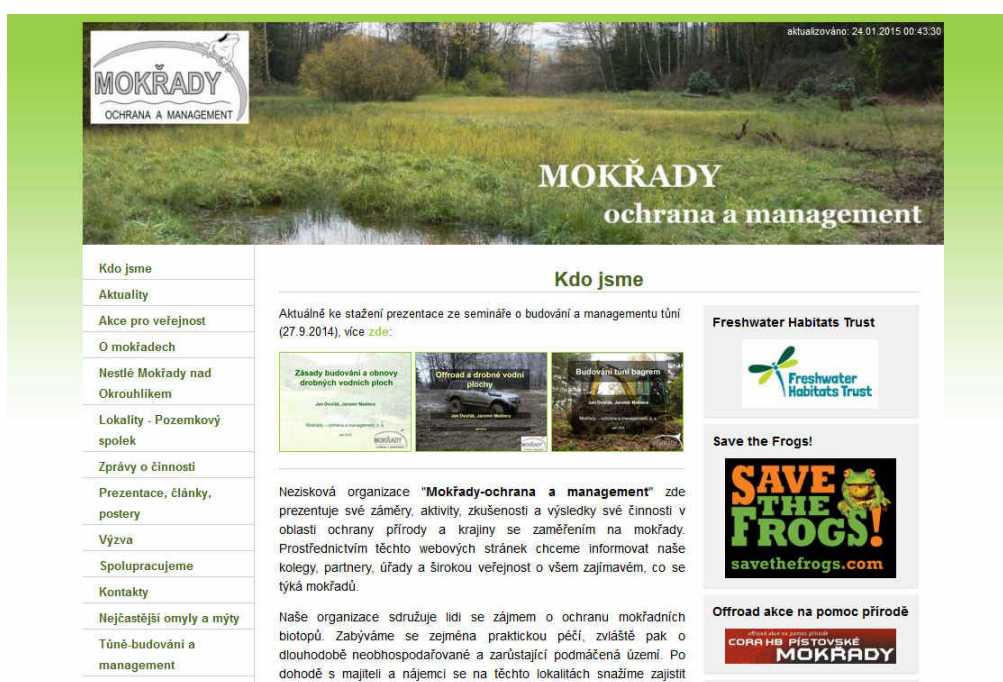

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 16: Přednáška o obojživelnících pro děti ZŠ Jarní v Jihlavě (listopad 2014)

2.5 Internetové stránky

Mokřady provozují internetové stránky na adrese www.mokrady.wbs.cz. Stránky obsahují kromě přehledu aktivit spolku i různé informace o mokřadech, tůních, jsou zde k dispozici různé prezentace a literatura týkající se mokřadů, ochrany a péče o ně. Správcem stránek je Jan Dvořák.

Obr. 17: Úvodní stránka webu sdružení Mokřady – ochrana a management v roce 2014

2.6 Praktická péče o mokřady

Nezisková organizace Mokřady – ochrana a management se ve své činnosti zaměřuje zejména na podporu populací nejohroženějších druhů obojživelníků, zejména pak kuňky ohnivě, kuňky žlutobřiché a čolka velkého. V roce 2014 členové Mokřadů prováděli opatření na čtrnácti lokalitách – Pístov Žleby, Rančířovský Okrouhlík, Nadějovské nivy, Pod Ochozem, Řehořovská nádrž, Hulišťata, VVP Stříbro, Lesnovské mokřady, Na Hádkách, Rychtářský rybník, Vílanecká střelnice, U Mukařky, V Kopaninách a Železná Dolina. Management lokalit je zaštitěn akreditovaným pozemkovým spolkem Mokřady. Celkem bylo na lokalitách v péči spolku odpracováno v roce 2014 nejméně 822 hodin.

Činnost pozemkového spolku Mokřady (péči o mokřady) v roce 2014 finančně podpořilo zejména Ministerstvo životního prostředí prostřednictvím dotačních programů „Program péče o krajinu“ (PPK) a „Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny“ (POPFK), dále ČSOP v rámci podpory rozvoje pozemkových spolků a Ochrany biodiverzity, Nadace Partnerství a Nestlé a také Kraj Vysočina. Děkujeme.

Opatření na jednotlivých zájmových lokalitách prováděli členové spolku, na některých lokalitách i ve spolupráci s veřejností. Všem tímto děkujeme! Děkujeme též majitelům pozemků, kteří nám umožnili realizaci našich opatření!

2.6.1 Pístov Žleby

Lokalita Žleby se nachází na jihozápadním okraji Pístova u Jihlavy. V roce 2014 zde byl realizován revitalizační projekt s podporou Nadace Partnerství a Nestlé, spočívající v ručním kosení mokřadů na celkové ploše 780 m², prořezávkách dřevin na celkové ploše minimálně 1030 m², strojním vyhloubení tůní o velikostech 100, 80 40 a 30 m² a ručním vyhloubení či obnově pěti menších tůní o velikostech 4 až 20 m². Ruční a strojní budování tůní proběhlo za výrazné pomoci mladých ochránců přírody z ČSOP Jihlava, studentů dvou jihlavských středních škol a široké veřejnosti.

Více o lokalitě na <http://www.mokrady.wbs.cz/Pistov---Zleby.html> .

Obr. 18: Prořezávka křovin a budování jedné z nových tůní ve Žlebech (listopad 2014)

Obr. 19: Na budování jedné větší tůně bagrem se podílela i širší veřejnost. Tato tůň vznikla na místě původně zarostlém hustými křovinami (říjen 2014)

Obr. 20: Prořezávka – „prosekávka“ křovin ve Žlebech za pomoci tradičního nástroje (září 2014)

2.6.2 Rančířovský Okrouhlík

Zájmové mokřady se nacházejí u přítoku do rybníka Rančířovský Okrouhlík, nedaleko Rančířova. V roce 2014 bylo v lokalitě za podpory dotace z PPK provedeno mozaikovitě kosení na celkové ploše 3390 m² a prořezávky dřevin na ploše minimálně 780 m². Prořezávky měly za cíl zejména zvýšit oslunění botanicky nejzajímavější části mokřadu s výskytem prstnatce a vachty. Dřevo z prořezávek bylo použito na tvorbu zimovišť a úkrytových míst pro drobné živočichy, obdobně jako v dalších lokalitách. Více o lokalitě na <http://www.mokrady.wbs.cz/Rancirovsky-Okrouhlik.html>.

Foto: Aneta Mašterová

Obr. 21: Probírka dřevin nad Okrouhlíkem zahrnovala kácení menších smrků, olší a křovin (březen 2014)

Foto: Aneta Mašterová

Obr. 22: Pokosená tráva byla na Okrouhlíku většinou stahována na plachtám (srpen 2014)

2.6.3 Nadějovské nivy

Zájmová plocha s tůněmi z roku 2012 se nachází pod Obecním rybníkem, JV od Nadějova. V roce 2014 byla ručně pokosena rákosina kolem většiny tůní, z důvodu zachování otevřeného biotopu prostupného nejen pro obojživelníky. Kosena byla plocha cca 970 m², práce byly podpořeny z programu Ochrana biodiverzity. Více o lokalitě na <http://www.mokrady.wbs.cz/Nadejovske-nivy.html>.

Foto: Aneta Mašterová

Obr. 23: Kosení rákosiny v Nadějovských nivách bylo prováděno křovinořezem (červenec 2014)

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 24: Odklizení pokoseného rákosu u tůně 150 m², vybudované v roce 2012 (červenec 2014)

2.6.4 Pod Ochozem

Zájmové mokřady jsou situovány těsně pod hráz rybníka Ochoz nedaleko Netína. V roce 2014 zde byla za podpory z programu PPK prováděna jednak tradiční péče – mozaikovitě ruční kosení na celkové ploše 3120 m² a jednak speciálnější zásahy spočívající ve strojním vybudování tůní o velikostech 50, 25, 25 a 20 m² a stržení drnu na celkové ploše 180 m².

Více o lokalitě na <http://www.mokrady.wbs.cz/Ochoz.html> .

Obr. 25: Seč mokřadních luk pod Ochozem byla prováděna křovinořezy (červenec 2014)

Obr. 26: Hloubení jedné z tůní pod Ochozem pásovým minirypadlem (říjen 2014)

2.6.5 Řehořovská nádrž

Řehořovská požární nádrž se nachází zhruba uprostřed obce Řehořov. Zejména na podporu zdejší malé populace ropuchy zelené zde opět po dvou letech proběhlo vyčištění nádrže, tentokrát zcela bez jakékoli dotace. Ručně byly členy Mokřadů, za pomoci místních dětí, odstraněny z celé plochy vláknité řasy a uloženy na okrajích nádrže, kde hmota poslouží za potravu pulcům ropuch (že to tak funguje bylo ověřeno v roce 2012). O Řehořovskou nádrž se členové spolku (i když spolek v tu dobu ještě neexistoval) starají již od roku 2006, kdy zde byla instalována plošina usnadňující migraci obojživelníků z nádrže. Zhruba od roku 2008 je v nádrži problém se zvýšeným obsahem živin ve vodě (zřejmě znečištěná voda na přítoku) a s tím souvisí nadměrný zárůst vláknitými řasami.

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 27: Vláknité řasy byly „sbírány“ a nahrnovány lopatami, hráběmi a smetáky (září 2014)

Foto: Aneta Mašterová

Obr. 28: Někteří lidé si myslí, že tuto hmotu vytvářejí žáby, není to však pravda, jde o jiný organismus - řasy, které i žábám škodí (září 2014)

2.6.6 Hulišťata

Bývalá písčokovna a louky se nacházejí nedaleko obce Kostelní Myslová. V roce 2014 jsme zde navázali na opatření provedené v letech 2009-2010 a 2012. Za podpory programu POPFK zde byl členy spolku strojně stržen drn na další části písčokovny na ploše necelých 300 m² a ručně byly pokoseny neudržované mokřady kolem tůní z roku 2012. Dále byly odstraněny napadané stromy do písčokovny a obec K. Myslová zajistila strojní pokosení další části luk na ploše min. 0,3 ha, obdobně jako v minulých dvou letech. Více o lokalitě na <http://www.mokradky.wbs.cz/Hulistata.html>.

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 29: Strhávání drnu a obnažování písčitého podkladu v písčokovně Hulišťata (říjen 2014)

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 30: Kosení luk na Hulišťatech bylo prováděno ručně, zejména na podporu kuňky (říjen 2014)

2.6.7 VVP Stříbro

V bývalém vojenském prostoru u Stříbra byl v roce 2014 zahájen management na malé části území ve vlastnictví města Stříbra, konkrétně v SZ části bývalého VVP. Zejména na podporu zdejších populací kuňky žlutobřiché a čolka velkého zde byly provedeny za podpory programu POPFK managementové zásahy spočívající v prořezávkách dřevin na ploše nejméně 2090 m², strojním stržení drnu (úpravě povrchu) na ploše nejméně 2200 m², a zejména v řízených offroadových jízdách za účelem narušení drnu a obnovy drobných tůní na více částech území. Více o lokalitě na <http://www.mokradky.wbs.cz/Stibro.html> .

Obr. 31: Úprava povrchu – narušení a stržení drnu – bylo prováděno strojně v části VVP (říjen 2014)

Obr. 32: Pojezdy offroadových aut na podporu kuňky žlutobřiché v bývalém VVP Stříbro (říjen 2014)

2.6.8 Lesnovské mokřady

Lesnovské mokřady se nacházejí cca 1 km JV od obce Zborná. V roce 2014 byla v této lokalitě dokončena oprava hráze rybníčka Kulatina (nový požerák, výpust, přeliv a urovnání koruny hráze). Dále zde za podpory programu Ochrana biodiverzity proběhlo mozaikovitě ruční kosení části mokřadních luk nad Kulatinou na ploše cca 1060 m² a byla zde zbudována další drobná tůň o velikosti cca 20 m². Více o lokalitě na <http://www.mokrady.wbs.cz/Lesnov.html>.

Foto: Aneta Mašterová

Obr. 33: Kosení dlouhodobě neudržované části mokřadu nad Kulatinou (červenec 2014)

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 34: Oprava hráze rybníka Kulatina pásovým minibagrem (září 2014)

2.6.9 Na Hádkách

Zájmová lokalita leží na JV okraji Záborné. V roce 2014 jsme zde za podpory programu POPFK navázali na první managementové zásahy z roku 2011. Proběhlo zde kácení náletových olší na ploše cca 900 m², strojně byly zbudovány tůně o velikostech 110, 80, 20 a pár drobných mikrotůní a strojně byl stržen drn na dvou plochách o celkové výměře 840 m². Většina opatření byla cílena na podporu ropuchy zelené. Více o lokalitě na <http://www.mokradky.wbs.cz/Zaborna.html>.

Obr. 35: Budování velké tůně v blízkosti funkční tůně 3 roky staré v lokalitě Na Hádkách (říjen 2014)

Obr. 36: Na Hádkách byl motorovou pilou a sekerami kácen mladý olšový nálet za účelem snížení množství opadu do tůní a celkového prosvětlení mokřadu (říjen 2014)

2.6.10 Rychtářský rybník

Zájmová plocha se nachází při severozápadním břehu Rychtářského rybníka, nedaleko u Arnolce. V roce 2014 zde zejména na podporu kuňky ohnivé byl provedeny další managementové zásahy, v návaznosti na zásahy z roku 2012. Letos zde proběhly další prořezávky náletových křovin na celkové ploše 510 m² a strojně byly zbudovány tůně o velikostech 170, 65 a 10 m². Opatření byla podpořena z programu POPFK. Více o lokalitě na www.mokradky.wbs.cz/Rychtarsky-rybnik.html.

Obr. 37: Bagrování další mělké tůně u Rychtářského rybníka (říjen 2014)

Obr. 38: Původně hustě zarostlá plocha byla prokácena a dřevo uloženo na hromady jako podpora míst pro úkryt a zimování obojživelníků a jiných živočichů (říjen 2014)

2.6.11 Vílanecká střelnice

Bývalá Vílanecká střelnice se nachází mezi obcemi Vílanec a Popice. V roce 2014 zde ve vybraných částech proběhly první managementové zásahy na podporu ohrožených druhů mokřadních (mj. obojživelníci) i suchomilných stanovišť (mj. motýli). Za podpory programu POPFK zde proběhlo kácení náletových dřevin na celkové ploše 2570 m², strojně byly zbudovány tůně o velikostech 260, 35 m² a několik mikrotůň a strojně zde byl stržen drn na ploše cca 950 m² v návaznosti na nové tůně.

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 39: Kácení hustého porostu na plochách dříve významných pro modrásky (listopad 2014)

Foto: Aneta Mašterová

Obr. 40: Bagrování velké tůně na dopadové ploše Vílanecké střelnice (září 2014)

2.6.12 U Mukařky

Zájmový mokřad leží na okraji lesního komplexu Mukařka, JV od Batelova. Managementová opatření v lokalitě jsou zaměřena zejména na podporu místní slabé populace čolka velkého. V roce 2014 zde bylo s podporou programu PPK provedeno mozaikovitě ruční kosení po letech na ploše cca 2840 m² a strojně byla na botanicky nevýznamných plochách vyhloubena kaskáda tůní o velikostech 110, 80, 60, 30 a 10 m².

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 41: Ruční kosení delší dobu neudržované louky u Mukařky, s vynechávkami (srpen 2014)

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 42: Bagrování největší tůně z kaskády v lokalitě U Mukařky (říjen 2014)

2.6.13 V Kopaninách

Tato přírodní památka a evropsky významná lokalita leží nedaleko Myslůvky. Zejména na podporu kuňky ohnivé jsme těsně u rybníka, za podpory Kraje Vysočina, ručně obnovili jednu tůň 10 m² a zbudovali nové tůně o velikostech 50, 7, 5 a 3 m². V souvislosti s tůňmi byla provedena drobná prořezávka křovin a plocha byla ručně pokosena.

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 43: Ruční hloubení největší z tůň V Kopaninách (srpen 2014)

2.6.14 Železná Dolina

Zájmový mokřad leží v údolí Železného potoka S od Kamenice u Jihlavy. Spolu z žáky ZŠ v Kamenici jsme zde pokosili část mokřadu a ručně zbudovali tůně o velikostech 15 a 10 m². Opatření bylo provedeno bez dotačního příspěvku.

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 44: Žáci místní základní školy budují tůně na podporu obojživelníků (říjen 2014)

3. VÝSLEDKY PRÁCE 2014

Na následujících fotografiích jsou prezentovány vybrané záběry z některých lokalit, kde byla v roce 2014 prováděna managementová opatření.

Obr. 45: Pokosené mokřadní louky u tůní v lokalitě Rančířovský Okrouhlík (říjen 2014)

Obr. 46: Jedna z nových mělkých tůní pod Ochozem (listopad 2014)

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 47: Z většiny vyčištěná Řehořovská požární nádrž (září 2014)

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 48: Bývalá pískovna Hulišťata po dalším stržení drnu a odhalení písčitého podkladu (leden 2015)

Obr. 49: Tůně obnovené a vytvořené pojezdy offroadových aut ve VVP Stříbro (leden 2015)

Obr. 50: Rybník Kulatina na Lesnovských mokřadech po opravách objektů (listopad 2014)

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 51: Nové tůňe na prokáceném mokřadu u Rychtářského rybníka (listopad 2014)

Foto: Jaromír Maštera

Obr. 52: Nová mělká tůň s navazujícím strženým drnem na Vílanecké střelnici (listopad 2014)

4. VÝHLED NA DALŠÍ ROKY

Nezisková organizace Mokřady – ochrana a management chce i v dalších letech navázat na dosavadní úspěšnou práci. Chceme nadále pokračovat v péči o všechny stávající lokality.

Chceme se ale také pokusit vyjednávat s vlastníky a úřady možnosti realizací opatření na dalších lokalitách v kraji Vysočina i jinde v ČR. Chceme se i nadále ve své práci zaměřovat zejména na podporu populací nejohroženějších druhů obojživelníků – mj. čolka velkého, kuňky ohnivé, kuňky žlutobřiché a skokan ostronosého. Tyto druhy si podle nás zvýšenou pozornost zasluhují.

Chceme také pokračovat v pořádání akcí pro veřejnost, a to vždy nejméně tří akcí v terénu se zapojením veřejnosti do prací („Pojďte s námi za žábami“, „Bagrování s veřejností“ a „Save the Frogs Day“), akcí pro veřejnost ve spojitosti s offroadovými akcemi („Pístovské mokřady“ a „Dobývání Stříbra“) a nejméně dvě přednášky či besedy.

Nadále chceme spravovat a rozvíjet naše internetové stránky tak, aby obsahovaly co nejvíce kvalitních informací o mokřadech, tůních a dostatek praktických informací o vytváření a péči o tyto významné biotopy v krajině.

Pozn: Kromě webových stránek spolku provozujeme též stránky o obojživelnících České republiky – viz www.obojzivelnici.wbs.cz . Zveme tímto všechny k jejich návštěvě.

